

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

ЈЕДИНСТВО ФРОНТА

— Сви за једног, један за све —

Почетак и први период овога страшнога рата био је обележен надмоћношћу наших непријатеља. Они су се за овај рат спремали и спремили, а непријатељства су отворили у уверењу о потпуној спреми и несумњивом успеху. Спорити исти су: да су добро познавали прилике, односе и стање код нас и наших Савезника, значило би не признати њихову свестрано организовану и свуда пласирану обавештајну службу, другим речима: зажмурити пред стварношћу врло опасне велике шпијунаже. А под таквим околностима рачунски је био утврђен успех. Али га они ни тада нису постигли, ма да су стварно били надмоћнији у свему, сем у праву и моралу. Њихови спорни неуспехи у овом периоду обележен је стиме, што нису постигли циљ рата.

Други период за њих је још гори и тежи. Снаге двеју зарађених група, или боље двају морално-политичких система, почеле су се изјединавати, док при максималном напору непријатељске групе нису почеле прелазити у обрнут однос. А тада је настуло период надмоћности наших Савезника. Али се, на жалост надмоћност није могла увек манифестијати, чак је понекад општа надмоћностстављана делимично на пробу под притиском удржених и извесним јединством повезаних фактора непријатељске групе. Откуда та не-природност. Отуда што није било јединство фронтова. Било је и других узрока, али је ово један од главних: а баш њега су непријатељи настојали искористити, па су често у томе и успевали. Зато је многима изгледало, а некима и данас изгледа, да су наши непријатељи још и сада у многом чему надмоћнији.

Ако је искуство најбољи учитељ, онда се може казати, да су га наши Савезници умели искористити, можда не онда кад су могли, али свакојако, онда кад је требало. Операције на

италијанском фронту и мере предузете да се не само осујети план наших непријатеља, него и да добију заједничну лекцију, несумњив су доказ реализовања плана јединству фронта. Без предрасуда се може казати, да јединство фронта није више празна жеља, нити спада у ред многих и дуго припреманих планова; оно је сада стварност, поткрепљена доказима највеће политичке и војничке вредности.

Изгледа, да је велика конференција Савезника, сазвана ових дана, имала да реши, као једно од најважнијих питања, и питање о јединству фронта. Ако је претпоставка тачна, онда се сме тврдити, да су је догађаји претекли: јединство фронта стварно се спроводи и применује на једном његовом сектору, чији је досадашњи назив био «италијански фронт». И уместо да конференција Савезника решава и одлучује о јединству фронта, она ће имати само да констатује и санкционише његовопостојање и његову ефикасност.

Један од првих озбиљних и утицајних поборника јединства фронта био је признати и далековидни Аристид Бријан. Он га је изгледа први формулисао, јер је он, можда боље него други, уочио велику важност и вредност принципа: сви за једног, а један за све, да је сваки војник и сваки мисионар човек у редовима Савезника осећао огромну корисност обстварења овога плана.

Почетак је учињен, озбиљан и стваран почетак. Свестрана примила јединства фронта биће, несумњиво, од не-догледних и врло повољних последица. Она ће ојачати све досадашње појединачне фронтове и општој надмоћности наших Савезника дати пресудан утицај на ток операција и повољних последица. Она ће ојачати све досадашње појединачне фронтове и општој надмоћности наших Савезника дати пресудан утицај на ток операција и повољних последица.

Цирих, 29. — Немачки католички кругови верују да ће се мир број закључити. Неки органи из те странке говоре да ће се мир закључити крајем ове године. «Германџија» пише да ће Британци предложити мир и да ће граф Хертилинг поштоваћи те предлоге.

Ница, 29. — Грчку пре-мијер, Венизелос посетио је преку власту Ветер-

жртвовања, потпали се свештју о постигнућу оного, чиме се досадаско-ро једино оскудевало и што је у многоме ометало убрзани ход на путу ка остварењу циља угрожених нашу општу надмоћност над заједничким непријатељима и непријатељима на претка и слободе човечанства. Али непријатељи ће дрхати; али ће се њихово дрхтање појавити као последица хладноће под утицајем убеђења: да од сада нападајући једног по једног, неће наилазити на изолован отпор бројно слабијега, него на ударац удржених снага, надмоћнијих и моралнојачих, на ударац под којим ће убрзо морати поклекнути.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Вашингтон, 29. — На једној седници, у бразилском сенату, Ри Барбоза је држао говор у коме је између остalogа рекао: «Треба бити надахнут и спитном да ће Бразилја сама бранити своју земљу и свој народ јер би наша држава била први плен немачких тежњи. Србија, Бугарија и Црна Гора, више су волеле да изгубе земљу него част и слободу. Ја се надам да ће велика ствар која је утицају пробудити код народа културне врлине. Нека престану по-политички говорити и нека буду благословени они који се нису колебали пред овом одговорношћу (плескање).

Лондон, 29. — Дописник «Гајма» у Вашингтону јавља, да америчка влада предвиђа и мирно очекује објаву рата од стране Аустро-Угарске: изразило што су Сједињене Државе да ће рат дуго трајати и да је потребно вршиши велике ратне преме.

Цирих, 29. — Немачки католички кругови верују да ће се мир број закључити. Неки органи из те странке говоре да ће се мир закључити крајем ове године. «Германџија» пише да ће Британци предложити мир и да ће граф Хертилинг поштоваћи те предлоге.

Ница, 29. — Грчку пре-мијер, Венизелос посетио је преку власту Ветер-

ла, храброг албанијског посланика. Разговор је трајао два часа. Обојица су уједно изразили веру у крајњу победу, која се може обезбедити енергичном и комбинованом акцијом савезника.

ИЗ „ВЕЛЕ КЊИГЕ“

Службена забелешка главног начелника министарства спољних послова,

Атина, 2. јуна 1916

О предаји утврђења Рупел, аванлична акта бугарске владе која су предата министарству не спомињу ништа о враћању. Ограничавају се на изјаву да ова окупација неће дирати у суверена права Грчке. Али пошто ми је с. председник достајио да има у рукама акта која обећавају враћање овог утврђења од стране Немачке и Бугарске, замодио сам га пре неколико дана да ова акта депоније у аванлични досје Министарства. Г. Председник ми је одговорио да ће то учинити у згодно време. Данас сам опет подсећио на потребу тога депоновања, изложио ја на потребу да се заведе протокол о предаји утврђења Рупел, протокол који још није предат одељењу. Г. Председник поново је и опет обећао да ће депоновати ова акта.

БРИТАНСКИ НАПОР

Немци о запад. фронту

Лондон, 29. октобра

Берлински лист «Пост» објавио је један допис са фронта, у коме се између осталога вели: «Борба у Фландрији превазилази све, што су Немци поднели у свима највећим биткама западног фронта. У току недеља, дану и ноћу, Енглези су изложили наше положаје снажном бомбардовању. Никад се није познала страшнија ствар од концентрације њихове ватре. Топови свих калибра сипали су ватру. Лагуми, невиђених димензија рушени су до темеља. Ништа није остајало читаво од свега, што је рађено у току дугих ноћигрозничавога рада. Све је то уништавала енглеска артиљерија. Изгледало је, да ова разорна ватра угушује сваки живот.

За тим је дошао ред на гранате са димом. Ми нисмо могли ништа видети. Непријатељ је потом употребио загушнице гасове, и само захваљујући маскама избегли смо страшно смрти. После припрем-

ног бомбардовања отпочео је прави ураган ватре са страховитим дејством. Гранате тешких калибра витале су се истовремено кад и мине, док су митраљези тренутно непрестано.

Најзад је почeo на-

пад. Тенкови, један за другим предузимали су напад, јурећи неодоливо напред. Бескрајни редови непријатеља систематски су напредовали ка немачким линијама. Ми немамо никаквог одмора, никакве стано.

Најзад је почeo на-

САВЕЗНИЧКИ РАТНИ КОМИТЕТ

Његов састав и функција

Париз, 29. октобра

Телеграфишу са италијанске границе: Конференција Савезника у Рапалу имала је за резултат споразум о стварању једног ратног комитета Савезничког са представницима земаља, које су ангажовале снаге на западном фронту. Појединости нове организације нису још познате, али се држи да ће се Савезнички комитет конституисати према већ познатим пројектима, из председника владе и по једном члану за ратни комитет из сваке заснувачке земље. Осим тога свака земља одредиће по једног ставног војног изасланика.

Комитет ће имати дужност да испитује планове операција, постављене од сваког Савезничког генералштаба, да даје мишљење о њима и да тражи рачуна о извршењу одлучених операција. Као орган информација и проучавања у исто време, као и споразумништво, комитет ће примати сва корисна обавештења и објављивати војну ситуацију Савезника.

С обзиром на свој положај, Париз је одређен да постане седиште комитета. Састанци ће се држати најмање два пута у месецу. Образовање овог комитета иже спречити да у свакој земљи главнокомандујући не буду одговорни пред својим владама за операције, које воде.

(Радио.)

У ПАЛЕСТИНИ

Заузеће Газе

Лондон, 29. октобра

Представник британског штампе при енглеској војсци код Берхебе, телеграфисао је, 22. октобра, да су британске трупе у борбама против Турака пмале сјајне успехе. Оне су бациле Турке изван врло мрко утврђених положаја, заплевије су многобројне топове и задобиле многе заробљенике, нанесе су Турцима губитке, који су јако оборили непријатеље морал.

Идукс дана, пети дописник јавио је, да ће релативно слаб отпор Турака код Газе објашњије сјајним успехом британским од претходнога дана. Енглези су задобили огроман плен у Гази и на другим местима. Непријатељ је покушао без успеха да уничти депо. У току битке, која је трајала недељу дана задобијен је велики број заробљеника. Вароши Газа, браћена веома јаким утврђенима заузета је са релативно незнапним губицима. То је накнада за дуге и пешке припремне радове.

Петроград. — Приспела је у руску престоницу јајница мисија која ће ради са Керенским на организацији војске. Она ће уредити све фабрике како би произвадиле што већу количину муниције.

Лондон. — Пуковник Репинтон пише: Понто ће зима онемогућити операције у Фландрији и Француској, ајло-француска сардиња може да се прошири до Јадранског мора. Ако се отпочну енергичне операције против Црнога мора, последице могу бити врло велике.

Петроград. — Приспела је у руску престоницу јајница мисија која ће ради са Керенским на организацији војске. Она ће уредити све фабрике како би произвадиле што већу количину муниције. Рим. — На седници министарског савета, држаној под председништвом г. Орландија, који се тек вратио из Француске, изјављено је да ће све стране изгласати поверење влади с обзиром на ситуацију.

